

Zitting 1978–1979 Nr. 8c

13 954

Herziening van de Wet op de ondernemingsraden

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR SOCIALE ZAKEN, VOOR JUSTITIE EN VOOR ECONOMISCHE ZAKEN¹

Vastgesteld 27 februari 1979

§ 1. Algemeen

De leden van de fractie van het C.D.A. hadden de indruk dat voorstanders van dit wetsontwerp kennelijk weinig vertrouwen hebben in de groeiende mondigheid van de gekozen ondernemingsraadleden: immers het weren van de bestuurder wijst erop dat men vreest, dat de bestuurder domineert. Deze leden vreesden, dat hierdoor het overleg zal versralen en verharden, terwijl de onderneming huns inziens op samenwerking van de factoren arbeid, management en kapitaal behoort te steunen.

Ervan uitgaande, dat in het wetsontwerp de samenwerkingsgedachte blijft gehandhaafd, achtten deze leden de op het compromis tussen samenwerking en verzelfstandiging van de ondernemingsraad steunende structuur ingewikkeld en de bevoegdheden onduidelijk onder meer waar termen als «belangrijk» en «redelijk» worden gebruikt.

Naar het inzicht van de aan het woord zijnde leden wordt het in vele ondernemingen reeds goed functionerende vooroverleg der gekozen leden geformaliseerd tot ondernemingsraad. De term «personeelsraad» zou huns inziens een juistere benaming zijn geweest; de «overlegvergadering» doet sterk aan het werkelijke ondernemingsraadoverleg denken, zeker in die vergadering, waarin ook de raad van commissarissen vertegenwoordigd is. Deze vergadering sluit het meest aan bij de door deze leden voorgestane samenwerkingsgedachte.

Voorts had het deze leden bevreemd, dat, alvorens (wijzigingen op) het wetsontwerp (zijn) is ingediend, niet uitvoeriger onderzoek is verricht naar de mening van de in functie zijnde leden van de ondernemingsraden.

De ervaringen van het Instituut voor Toegepaste Sociologie van de Universiteit van Nijmegen wogen blijkbaar niet zwaar. Ook het advies van de grote SER-meerderheid dd. 1975 is kennelijk genegeerd.

Deze leden hadden er intussen wel oog voor, dat de versterking van de zelfstandige status van de gekozen leden in door gebrek aan medewerking van de bestuurder niet goed functionerende overlegsituaties tot verbetering kan dwingen.

De het woord voerende leden zagen dit wetsontwerp als een compromis om tegemoet te komen aan de tweeledige taak van de ondernemingsraad, te weten: het dienen van de belangen van de onderneming als geheel; en het dienen van de werknemersbelangen zonder meer. Zij achtten de gekozen oplossingen niet gelukkig en zullen hun eindoordeel pas na afronding van de behandeling geven.

¹ **Samenstelling: Sociale Zaken:** Kloos (PvdA), Versloot (PvdA), Franssen (CDA) (voorzitter), Vacature (CDA), Louwes (VVD), Van Tets (VVD), Van Kleef (PPR), Kremer (CPN), Meuleman (SGP), Van der Jagt (GPV), Vogt (PSP), Maris (–)

Justitie: Mw. Van der Meer (PvdA), Van Krimpen (PvdA), Diepenhorst (CDA), W. F. de Gaay Fortman (CDA) (voorzitter), Voûte (VVD), Heijne Makkreel (VVD), B. de Gaay Fortman (PPR), IJmker (CPN), Meuleman (SGP), Van der Jagt (GPV), Vogt (PSP), Maris (–)

Economische Zaken: Mol (PvdA) (voorzitter), De Cloe (PvdA), Von Meijenfheldt (CDA), Terwindt (CDA), De Jong (VVD), Zoutendijk (VVD), Trip (PPR), Kremer (CPN), Meuleman (SGP), Van der Jagt (GPV), Vogt (PSP), Maris (–)

Dezelfde leden stelden voorts de vraag, of de Ministers kennis hebben genomen van het artikel over het nieuwe wetsontwerp op de ondernemingsraden in het tijdschrift «De Naamloze Vennootschap» van juli/augustus 1978 (blz. 134 en 135), waarin gewezen wordt op de in deze wet alsmede in Boek 2 B.W. en in het wetsontwerp Vermogensaanwasdeling (VAD) gebruikte terminologieën ter zake van het begrip «onderneming», en waarin betoogd wordt, dat de gehanteerde terminologie geenszins consistent is. In dit artikel wordt de wenselijkheid naar voren gebracht de in de ondernemingswetgeving gebruikte begrippen beter op elkaar af te stemmen. Wat is het oordeel hierover van de ministers?

In bedoelde publikatie (blz. 135) wordt voorts de aandacht gevestigd op de omstandigheid, dat in de praktijk in toenemende mate zowel de vakorganisaties als de ondernemingsraad over dezelfde aangelegenheden moeten worden geraadpleegd. Met deze samenloop van informatie en raadpleging houdt het ontwerp geen rekening. Naar de mening dezer leden wordt in deze publikatie terecht geconcludeerd, dat een adviesaanvraag aan de SER over de afbakening van de bevoegdheden tussen ondernemingsraad en vakorganisaties in het belang zou zijn van alle betrokkenen. Willen de Ministers over deze suggestie hun mening geven?

De leden van de fractie van de P.v.d.A. memoreerden, dat de ondernemingsraad het recht van veto heeft ter zake van (her)benoeming van leden van de raad van commissarissen. Wat is de betekenis van dit recht als deze leden geen verantwoordingsplicht hebben? Had dit punt niet een weerslag in het aan de orde zijnde wetsontwerp moeten krijgen? Is dit geen reden om bij de totstandkoming van een wijziging of van nieuwe wet betreffende de regeling van de benoeming van commissarissen de positie en bevoegdheden van de ondernemingsraad te regelen in een dan aan te passen wet op de ondernemingsraden?

De leden van de fractie van de V.V.D. brachten in herinnering, dat de raad van Nederlandse werkgeversverbonden zich bij brief van 20 november 1978 tot de leden in deze Kamer had gericht. In die brief wordt als kritiek op het onderhavige wetsontwerp onder meer het volgende gesteld: «In het wetsontwerp worden de ondernemingsraad als orgaan van medezeggenschap van werknemers te geïsoleerd gezien. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directie, de raad van commissarissen en de aandeelhoudersvergadering, zijn onvoldoende in de afweging tegen die van de ondernemingsraad betrokken.»

«Er is niet of onvoldoende gelet op de effecten van de nieuwe bepalingen en voorstellen met betrekking tot de medezeggenschap op de besluitvorming en beleidsvoering van de onderneming.»

«Er is voorbijgegaan aan de verschillen in ontwikkeling van de ondernemingsraden tussen de verscheidene bedrijfstakken en binnen de bedrijfstakken.»

«Er is geen acht geslagen op de aanbevelingen ten aanzien van de samenstelling van de ondernemingsraad, die door de meerderheid van de SER in zijn bovenvermelde advies van 17 oktober 1975 zijn gedaan.»

De hier aan het woord zijnde leden zouden het op prijs stellen in verband met het vorenstaande een duidelijke nadere uiteenzetting te ontvangen van de zienswijze van de Regering ten aanzien van de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de directie, de raad van commissarissen, de aandeelhoudersvergadering en de ondernemingsraad in hun onderling verband. Heeft er bij het voorstel tot uitbreiding van de bevoegdheden van de ondernemingsraad wel een voldoende afweging plaatsgevonden tegen de bevoegdheden van de andere genoemde ondernemingsorganen? Had het, mede gezien het feit dat de samenstelling van de raad van commissarissen momenteel eveneens ter discussie is, waarbij gedacht wordt aan een versterking van de werknemersinvloed in deze raad, niet voor de hand gelegen eerst met een totaalvisie te komen, waaruit dan vanzelf een eventuele taken- en bevoegdheidsuitbreiding van de ondernemingsraad zou zijn gevolgd?

Het wetsontwerp is – zo vervolgden deze leden – in velerlei opzicht onduidelijk. Dit kan polarisatie in de hand werken en de besluitvorming nodeloos vertragen, bij voorbeeld doordat meningsverschillen tussen ondernemer en ondernemingsraad ontstaan over wat belangrijk of redelijk is.

Voorbeelden:

Artikel 25: *belangrijke* inkrimping, uitbreiding of andere wijziging; *belangrijke* wijziging in de organisatie, het doen van een *belangrijke* investering, het aantrekken van een *belangrijk* krediet;

Artikel 17: voorzieningen, die de ondernemingsraad *redelijkerwijs* nodig heeft;

Artikel 26 lid: het beroep kan uitsluitend worden ingesteld ter zake dat de ondernemer bij afweging van de betrokken belangen niet in *redelijkheid* tot zijn besluit had kunnen komen;

Artikel 31: de ondernemer is verplicht aan de ondernemingsraad alle inlichtingen te verstrekken die deze *redelijkerwijze* nodig heeft.

Kunnen de bewindslieden, wellicht door het geven van voorbeelden, aanduiden wat in dezen onder belangrijk of, redelijk moet worden verstaan? Wie moet bij meningsverschillen uiteindelijk bepalen wat belangrijk of redelijk is?

De leden van de fractie van de P.P.R. merkten op, dat artikel 1, lid 4, de mogelijkheid biedt om personen die regelmatig in een onderneming arbeid verrichten zonder dat deze met de betrokken ondernemer een arbeidsovereenkomst hebben gesloten voor de toepassing van deze wet te beschouwen als werkzaam in de betrokken onderneming. Deze leden zouden – ter toelichting – gaarne vernemen aan welke soorten situaties daarbij kan worden gedacht. Vallen bij voorbeeld uitzendkrachten onder deze bepaling en ook personeelsleden van een universiteit die werk verrichten binnen een niet-universitair instituut waarop de wet van toepassing is?

Het lid van de fractie van het G.P.V. merkte op, dat in vrijwel elke grote onderneming de directeur ook werknemer is. Zijn de Ministers niet van mening dat het voor de directeur discriminerend is als hij van het lidmaatschap van de ondernemingsraad wordt uitgesloten?

§ 2. De instelling van ondernemingsraden

De leden van de fractie van het C.D.A. stelden de vraag, of de Minister van Sociale Zaken ontheffing heeft verleend van de verplichting tot het instellen van een ondernemingsraad, op grond van artikel 5, lid 2, aan ondernemingen in handen van publiekrechtelijke lichamen. Zo ja, op welke gronden? Zo nee, is het bekend of alle bedoelde ondernemingen thans zijn overgegaan tot het instellen van een ondernemingsraad?

§ 3. Samenstelling en werkwijze van de ondernemingsraden

Plaatsvervangende leden

De leden van de fracties van het C.D.A. en van de V.V.D. vestigden er de aandacht op, dat in artikel 6, lid 1, laatste volzin de mogelijkheid wordt geopend, dat plaatsvervangende ondernemingsraadleden kunnen worden gekozen, die dezelfde rechten en plichten hebben als de gewone ondernemingsraadleden. Met deze bepaling is tegemoet gekomen aan wensen van ondernemingen en ondernemingsraden met veel ambulante personeel (rederijen, KLM, accountantbureaus e.d.). De desbetreffende volzin kan op twee manieren gelezen worden. Men kan hem zo begrijpen dat er evenveel plaatsvervangende leden als ondernemingsraadleden moeten worden gekozen. Men kan hem ook zo lezen dat men *niet* verplicht is voor alle ondernemingsraadleden plaatsvervangende leden te kiezen.

Gezien de wensen uit de praktijk en ook de wens van de Tweede Kamer om het instituut plaatsvervangende ondernemingsraadleden slechts bij uitzondering toe te laten, ware de tweede lezing te verkiezen.

Men zou dan kunnen volstaan met een beperkt aantal plaatsvervangers, juist zoveel als nodig is.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. zouden gaarne een nadere precisering ontvangen van het begrip «werkzaam» in artikel 6, lid 2 en lid 3. Heeft dit met name behalve op full-time ook betrekking op free-lance, gedeeltelijke en uitzendkrachten?

Aftreden

De leden van de fracties van het C.D.A. en de V.V.D. wezen erop, dat in artikel 12, lid 1, de mogelijkheid is geopend, dat de ondernemingsraad volgens rooster (en niet allen tegelijk) aftreedt. Er is echter nergens bepaald, dat zulks geregeld moet worden in het reglement van de ondernemingsraad. Dit kan ertoe leiden, dat de ondernemer van zulk een aftreden volgens rooster niet op de hoogte is, terwijl het houden van nieuwe verkiezingen nogal wat consequenties heeft voor de onderneming. Daarom zou het aanbeveling verdienen om lid 1 in verbinding te brengen met de volgende leden van artikel 12. Dit zou betekenen dat de ondernemingsraad in zijn reglement zou dienen te bepalen dat hij of wel volgens rooster of wel als geheel aftreedt.

De leden van de fractie van de V.V.D. stelden in dit verband nog de vraag, of het bepaalde in artikel 12, lid 1, niet in strijd is met artikel 31, lid 2, waarin staat, dat bij het begin van iedere zittingsperiode bepaalde informatie moet worden verstrekt.

Reglement

De leden van de fractie van de P.v.d.A. memoreerden, dat in artikel 14, lid 2, wordt bepaald dat het reglement in elk geval bepaalde voorschriften moet bevatten. Waarom is hierbij niet een voorschrift genoemd over de verantwoordingsplicht van de gekozenen aan degenen die hen gekozen hebben? Waarom is geen verplichting van de ondernemer vastgelegd om op dit punt de ondernemingsraad de nodige faciliteiten te verlenen, dan wel het personeel de noodzakelijke mogelijkheden te bieden?

De leden van de fractie van de V.V.D. wezen erop, dat de Minister van Sociale Zaken met betrekking tot het voorschrift omtrent de gevallen, waarin de ondernemingsraad ten behoeve van de uitoefening van zijn taak bijeenkomt, ter gelegenheid van de openbare beraadslaging in de Tweede Kamer over dit wetsontwerp had opgemerkt (Handelingen, zitting 1977–1978, blz. 3623, rechterkolom): «Er is overigens geen plicht voor de leden van de ondernemingsraad om een ondernemingsraadvergadering te houden.».

Hoe is deze opmerking te rijmen met het bepaalde in artikel 14, lid 2? Krachtens artikel 18, lid 1, kunnen de leden van de ondernemingsraad bijeenkomen voor onderling beraad. Hiermee wordt blijkbaar bedoeld dat een deel der ondernemingsraadleden onderling overleg voert. Is er naar het oordeel van de bewindslieden in de nieuwe wet nog ruimte voor «gezamenlijk» beraad (overleg van alle ondernemingsraadleden) zonder dat er sprake is van een ondernemingsraadvergadering?

De leden van de fractie van de P.v.d.A. vroegen, waarom ten aanzien van de mogelijkheid tot vergaderen (aantal uren) alswel de wijze waarop (bij voorbeeld vaste tijdstippen) geen redelijke uitleg in de reglementen verplicht.

Ad hoc-commissie

De leden van de fractie van het C.D.A. stelden de vraag of de Regering niet met hen van mening is, dat alleen de ondernemer een ondernemingsfunctionaris kan verplichten zitting te nemen in een ad-hoc-commissie als bedoeld in artikel 15, lid 3.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. memoreerden, dat in artikel 16 wordt gesproken over het uitnodigen van deskundigen. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen in- en externe deskundigen. De ondernemer heeft de mogelijkheid om informatie afkomstig van interne deskundigen te sturen en zelfs te blokkeren. Wordt de ondernemingsraad hierdoor niet in een minderheidspositie geplaatst? Het aantrekken van externe deskundigen is bij omslachtige problemen een kostbare zaak en zal door de ondernemer worden tegengehouden, indien er interne deskundigen aanwezig zijn. Indien de ondernemer niet instemt met het aantrekken van een deskundige, zal volgens artikel 22 de bedrijfscommissie beslissen. Hangende de beslissing van de bedrijfscommissie hoeft de ondernemer zijn beslissing niet uit te stellen en heeft als zodanig de mogelijkheid de uitnodiging van een deskundige door de ondernemingsraad te voorkomen. Acht de Minister het van belang – mede gelet op het bovenstaande – dat een termijn van afhandeling wordt vastgesteld, met name in die gevallen dat de uitspraak van de bedrijfscommissie geen invloed heeft op de besluitvorming van de ondernemer (zie artikel 8)?

De leden van de fractie van het C.D.A. hierinnerden eraan, dat in de memorie van toelichting op het ontwerp van wet, dat geleid heeft tot de wet op de ondernemingsraden, de deskundigen ook functionarissen kunnen zijn van de betrokken onderneming. Is de Regering niet van mening, dat de ondernemingsraad een deskundige ondernemingsfunctionaris alleen zal kunnen uitnodigen via een desbetreffend aan de ondernemer gericht verzoek? De betrokken ondernemingsdeskundige is immers in dienst van de ondernemer. Alleen deze laatste zal derhalve de betrokken deskundige kunnen verplichten in de ondernemingsraad te verschijnen. Ook los daarvan brengen de verhoudingen in de onderneming mee, dat de leiding op de hoogte behoort te zijn van het optreden van een niet-lid van de ondernemingsraad als deskundige ten behoeve van de ondernemingsraad.

De leden van de fractie van de V.V.D. vestigden er de aandacht op, dat artikel 16, lid 1, het mogelijk maakt, dat een ondernemingsraad een commissaris uitnodigt en met hem overlegt buiten de bestuurder om. Zijn de bewindslieden het ermee eens dat dit in het algemeen een ongewenste situatie is, die voor het goed functioneren van de onderneming niet van gevaar ontbloomt is?

Faciliteiten

De leden van de fractie van het C.D.A. vroegen, of de Minister niet met hen van mening is dat alleen de ondernemer een ondernemingsfunctionaris kan verplichten tot het verstrekken van informatie, indien deze ondernemingsfunctionaris wordt geraadpleegd overeenkomstig artikel 18, lid 1.

De leden van de fractie van de V.V.D. waren van mening, dat de in artikel 18, lid 3, genoemde minimumaantallen uren, respectievelijk dagen aan de hoge kant zijn bij een volledig ingewerkte ondernemingsraad. Het gevaar bestaat nu dat overeenstemming tussen ondernemer en ondernemingsraad op basis van lagere aantallen niet wel mogelijk meer zal zijn.

Geheimhoudingsplicht

De leden van de fractie van de P.v.d.A. wezen erop, dat ingevolge artikel 20, lid 1, de leden van de ondernemingsraad en de leden van commissies van die raad, alsmede de overeenkomstig artikel 36 geraadpleegde deskundigen worden verplicht tot geheimhouding van alle zaken- en bedrijfsgeheimen, die zij in hun hoedanigheid vernemen. In hoofdstuk VI: «Vordering tot naleving van de wet», artikel 36, lid 2, staat «De ondernemingsraad onderscheidenlijk de ondernemer, kan van de ondernemer, onderscheidenlijk de ondernemingsraad de naleving vorderen van hetgeen overigens bij of krachtens deze wet is bepaald of vastgesteld, een en ander voor zover deze naleving van de ondernemer of de ondernemingsraad afhangt.»

In artikel 20, lid 4, wordt de mogelijkheid geopend in bepaalde gevallen die geheimhoudingsplicht op te heffen, zij het dat ten aanzien van de bedoelde persoon het eerste lid van overeenkomstige toepassing is. Hoe kan – nu artikel 36 alleen spreekt over de ondernemingsraad, onderscheidenlijk de ondernemer – van «derden» c.q. de in artikel 20, lid 4, bedoelde personen de naleving van deze wet gevorderd worden? En welke sancties zouden er op het niet naleven in casu kunnen worden toegepast? Voorts vroegen deze leden, indien naar het oordeel van de ondernemingsraad een onredelijke geheimhouding wordt opgelegd, wat dan de correctiemogelijkheid is en waar deze in de wet is terug te vinden.

Bescherming ondernemingsraden

De leden van de fractie van de P.P.R. merkten op, dat artikel 21 aan leden van de ondernemingsraad en ook aan kandidaat-leden een wettelijke bescherming geeft. Hoe is het nu gesteld met die bescherming in geval van toepassing van art. 1 lid 4? Rust op de werkgever, met wie de betrokken personeelsleden een arbeidsovereenkomst hebben gesloten een zelfde verplichting?

De leden van de fractie van de P.v.d.A. stelden de vraag, hoe ondernemingsraadleden worden beschermd in min of meer ongrijpbare zaken als benadering in promoties en verdeling van werk.

De kosten

De leden van de fractie van de P.v.d.A. wezen erop, dat in artikel 22, de leden 2 en 3, onder meer wordt bepaald, dat de kosten slechts ten laste van de ondernemer komen voor zover hij in het dragen daarvan toestemt. Niet aangegeven is echter wie de kosten dan wel draagt c.q. wie aansprakelijk kan worden gesteld voor de eventueel gemaakte kosten. Moet hieruit de conclusie worden getrokken dat ondernemingsraadleden financieel hoofdelijk aansprakelijk kunnen worden gesteld? De laatstgestelde vraag slaat niet alleen op artikel 22, maar eveneens op andere artikelen waar geen duidelijkheid omtrent de hoofdelijke aansprakelijkheid van de ondernemingsraadleden wordt verschaft.

§ 4. Het overleg met de ondernemingsraad

Algemeen

De leden van de fractie van de P.v.d.A. vroegen of het naar het oordeel der Regering wel van goed overleg getuigt, als de directeur-ondernemer, onmiddellijk zonder overleg met medebestuurders en/of zonder bedenktijd, negatief kan reageren. Of deelt de Minister de mening dat in de aangegeven situatie er sprake is van minachting van de gesprekspartner i.c. de ondernemingsraad?

Voorts wezen deze leden erop, dat ten aanzien van adviezen en besluiten van de ondernemingsraad de ondernemer kan verlangen deze mee te delen dan wel te nemen in de zogenaamde overlegvergadering (artt. 23, 25 en 27). In welke gevallen betreft het hier een kwestie van puur mededelen en in welke gevallen is het de bedoeling dat het advies of besluit op deze manier een discussiepunt wordt?

Verder zouden de hier aan het woord zijnde leden gaarne vernemen, of de mogelijkheid tot afdwingen van een overlegvergadering door de ondernemer geen verslechtering is ten opzichte van eerdere voorstellen, ervan uitgaande dat de voorgestelde regeling beoogt in de eerste plaats de zwakste partij, dat wil zeggen de werknemer rechten te geven.

Vervolgens stelden deze leden de vraag, wat is bepaald dan wel hoe de tekst moet worden uitgelegd in het kader van de verzelfstandiging in conflictsituaties aangaande interne en externe publiciteit.

De overlegvergadering

De leden van de fracties van het C.D.A. en de V.V.D. meenden, dat onzekerheid is ontstaan over de betekenis van de eerste volzin van artikel 23 a, lid 1, zeker nu bij de artikelsgewijze behandeling in de Tweede Kamer bij amendement lid 5 is ingevoegd. Met name is de vraag gerezen of er twee reglementen zijn, die de gang van zaken in de overlegvergadering beheersen. Mogelijke discussie is te verwijderen als zou vaststaan dat met de eerste volzin van het eerste lid alleen een quorumbeperking wordt bedoeld.

De leden van de fractie van de V.V.D. merkten op, dat artikel 23, lid 3 en lid 4, het mogelijk maken, dat de ondernemingsraad aangelegenheden aan de orde stelt, dan wel voorstellen doet betreffende die aangelegenheden. Worden hier in het bijzonder aangelegenheden bedoeld, welke sociale consequenties hebben of moeten deze artikelen zo worden geïnterpreteerd, dat de ondernemingsraad alle aangelegenheden aan de orde kan stellen de onderneming betreffende?

De leden van de fractie van de P.v.d.A. wezen er naar aanleiding van de leden 3 en 4 van artikel 23 op, dat na het overleg de ondernemer zijn besluit aan de ondernemingsraad kenbaar zal maken. Indien het besluit niet overeenstemt met het voorstel is hierop geen beroep mogelijk. Is de Minister niet van mening dat in deze situatie een beroepsmogelijkheid zou bijdragen tot het zelfstandig en initieënd functioneren van de ondernemingsraad?

Wat betreft artikel 23, lid 4, brachten deze leden nog in herinnering dat de Minister van Sociale Zaken ter gelegenheid van de openbare beraadslaging over dit wetsontwerp in de Tweede Kamer (Handelingen dezer zitting, blz. 38, middenkolom) had verklaard het een kwestie van efficiency te achten, dat een amendement wordt uitgelegd zoals het door de indiener is toegelicht.

Naar aanleiding van uitlatingen van de heer Bakker (C.P.N.) knikt de heer Van Zeil (C.D.A.). Daaruit trekt de heer Bakker de conclusie dat de Minister het ermee eens is. Kan de Minister aangeven of deze interpretatie van amendement 187 zoals in de Handelingen is opgenomen, door hem inderdaad in die zin is overgenomen?

De leden van de fractie van de V.V.D. wezen er voorts op, dat onderdelen van een onderneming, waarvoor een aparte ondernemingsraad is ingesteld krachtens artikel 1, lid 6, doch die geen zelfstandige rechtsvorm bezitten in het wetsontwerp nog meer de volledige status van «onderneming» krijgen. De aparte ondernemingsraad dient bijvoorbeeld te adviseren over bestuurdersbenoemingen, die in het kader van de onderneming als geheel een lager niveau betreffen en soms om redenen van een goed loopbaanbeleid plaatsvinden. De bestuurder van het onderdeel kan tussen twee vuren komen te zitten: enerzijds zijn hiërarchische bazen en anderzijds zijn ondernemingsraad, die moeten adviseren over bijvoorbeeld investeringen en waaraan plannen en begrotingen moeten worden toegezonden. Achten de bewindslieden dit een aanvaardbare situatie? Is in dit geval ook artikel 24, lid 2, van toepassing? Zo ja, wie worden dan geacht aanwezig te zijn, de commissarissen van de onderneming of de hiërarchische baas van de bestuurder van het onderdeel?

Voorts memoreerden deze leden dat artikel 24, lid 2, voorschrijft, dat bij een dochtervennootschap de verplichting tot het bijwonen van een overlegvergadering berust op de bestuurder van de moedermaatschappij. Waarom is hier de keuze niet opengelaten: of een commissaris, of de bestuurder van de moeder? Het artikel heeft bovendien een extraterritoriale werking als de moeder in het buitenland zetelt: de bestuurder kan dan niet tot aanwezigheid verplicht worden. Om die reden alleen al had een andere formulering voor de hand gelegen.

De leden van de fractie van het C.D.A. merkten op, dat het bepaalde in de artikelen 24, lid 2, en artikel 25, lid 4, tot gevolg heeft, dat in overlegvergaderingen waarin de algemene gang van zaken van de onderneming aan de orde komt of een zaak waarover de ondernemingsraad ingevolge artikel 25 adviesbevoegdheid toekomt, de commissarissen, als die er zijn, of een delegatie uit hun midden aanwezig moet zijn. Betreft het een dochter- of kleindochteronderneming, dan geldt deze verplichting voor de bestuurder van de moederverenootschap. Ingevolge artikel 24, lid 3, behoeft deze bestuurder evenwel niet aanwezig te zijn bij de bespreking van de algemene gang van zaken in de overlegvergadering met een ondernemingsraad van een dochter- of kleindochteronderneming, indien de moederverenootschap tezamen minste vijf dochter- of kleindochterondernemingen heeft, waarvoor een ondernemingsraad is ingesteld. Deze uitzondering, ingevoerd om de bestuurders in kwestie niet overmatig te belasten, geldt sedert de laatste, door dit kabinet ingediende nota van wijziging niet meer ten aanzien van overlegvergaderingen, waarin een zaak aan de orde komt waarover de ondernemingsraad ingevolge artikel 25, eerste lid, advies dient uit te brengen. De motivering is enerzijds dat in deze zaken de beslissing in feite door de bestuurders van de moedermaatschappij wordt genomen, terwijl anderzijds deze zaken van zo ingrijpende aard zijn, dat zij niet dagelijks zullen voorkomen. De hier aan het woord zijnde leden vroegen zich af, of deze motivering niet blijk geeft van een gebrek aan inzicht in concernverhoudingen. Het is in de meeste gevallen niet zo, dat de beslissingen in feite door de bestuurders van de moedermaatschappij worden genomen. Dit is meestal een zaak van de dochter zelf, ook al zal de moedermaatschappij er weet van hebben en er eventueel goedkeuring aan moeten geven.

Het tweede argument gaat evenzeer aan de werkelijkheid voorbij. Gelet op de omvangrijke lijst van onderwerpen, waarover de ondernemingsraad ingevolge artikel 25 advies dient uit te brengen, moet worden verwacht, dat binnen een concern, waarin het aantal ondernemingsraden vaak belangrijk meer zal bedragen dan 5 – er zijn concerns met 30 en meer, oplopend tot circa. 130 ondernemingsraden en groepsondernemingsraden – vaak wel één dezer punten aan de orde zal komen. Bij wijze van voorbeeld zijn aan dit verslag twee bijlagen gevoegd waarin schematisch de overlegstructuur van DSM en UKF is weergegeven.) Als het al een te grote belasting van het concernbestuur wordt geoordeeld twee maal per jaar aanwezig te zijn bij de bespreking van de algemene gang van zaken bij een dochter- of kleindochteronderneming, dan geldt dit zeker in deze gevallen, die ongetwijfeld groter in aantal zijn. In de praktijk zou men dit bezwaar kunnen ondervangen door bij Reglement dan wel ondernemingsraadbesluit te bepalen, dat de verschijningsplicht in de overlegvergadering van commissarissen respectievelijk van topbestuurders of hun vertegenwoordigers alleen geldt, indien de desbetreffende ondernemingsraad de wens daartoe uitdrukkelijk heeft te kennen gegeven. Is de Minister van oordeel dat bij reglementsbepalings hieraan tegemoet gekomen kan worden?

§ 5. Bijzondere bevoegdheden van de ondernemingsraad

Verplichte adviestaken

De leden van de fracties van het C.D.A. en de V.V.D. wezen erop, dat op grond van artikel 25, lid 1, sub h en i, de ondernemingsraad in de gelegenheid gesteld zal moeten worden advies uit te brengen over het doen van een belangrijke investering ten behoeve van de onderneming en het aantrekken van een belangrijk krediet ten behoeve van de onderneming. Deze onderdelen zijn bij amendement in het wetsontwerp gebracht. De nodige toelichting over de bedoeling van de wetgever en de uitleg van de gebruikte termen ontbreken. Daardoor is onzekerheid ontstaan over de toepassing hiervan.

Zo is bij ondernemingen, met name het bank- en verzekeringsbedrijf, tot welks functie het behoort beleggingen te doen, leningen te verstrekken, pandbrieven te plaatsen, obligatieleningen uit te schrijven e.d. de vraag gerezen of dit soort, tot de functie van de onderneming behorende activiteiten onder deze artikelonderdelen zouden moeten worden begrepen. Gezien de kenmerkende bedoeling van de wetgever om in artikel 25 een limitatieve opsomming van ondernemersbesluiten te geven, waarvan moet worden aangenomen dat zij van directe en belangrijke betekenis zijn voor de werkgelegenheid van de onderneming in kwantitatieve en/of in kwalitatieve zin is een interpretatie van de onderdelen h en i, in die zin, dat daardoor ook die activiteiten zouden moeten worden begrepen die tot de functie van de onderneming moeten worden gerekend, niet aannemelijk.

Dezelfde bedoeling van de wetgever met artikel 25 kan ook enige weg wijzen bij de uitleg van de term «belangrijk» welke in deze artikelonderdelen gehanteerd wordt, maar waarover onzekerheid ontstaan is. Het doen van iedere investering en de aantrekking van ieder krediet zijn voor de onderneming niet van belang ontbloomd, anders zouden deze activiteiten niet worden verricht. Het is echter niet aannemelijk dat bedoeld is alle investeringen van de onderneming – zoals bijvoorbeeld vervangingsinvesteringen zonder sociale gevolgen – en alle krediet dat door haar wordt aangetrokken onder de vigeur van deze artikelonderdelen te brengen, maar slechts die welke een belangrijke uitzondering zijn op het voor de onderneming normale patroon van investeren en financieren en die van directe en belangrijke betekenis zijn voor de werkgelegenheid van de onderneming. Wil de Minister in dit verband een nadere uiteenzetting geven over het vorenstaande, over de uitleg van de term «belangrijk»?

De leden van de fractie van het C.D.A. stelden voorts de vraag, of bij inkrimping, gepaard gaande met het vervallen van arbeidsplaatsen c.q. ontslagen, aansluiting bij het begrip «collectief» voor ontslagaanvragen bij het GAB zou kunnen worden gezocht.

De leden van de fractie van de V.V.D. stelden de vraag, of mag worden aangenomen dat bij institutionele beleggers en andere ondernemingen die beroepsmatig gelden beleggen door te investeren er geen sprake is van een belangrijke investering ten behoeve van de onderneming (artikel 25 lid 1h), met andere woorden dat de toevoeging «ten behoeve van de onderneming» tot doel heeft aan te geven dat het gaat om investeringen in bedrijfsmiddelen voor de onderneming zelf. Mocht dit niet zo zijn, dan zou artikel 25, lid 1h, het institutionele beleggers praktisch onmogelijk maken een adequaat beleggingsbeleid te voeren.

Internationale ondernemingen

Voorts memoreerden deze leden, dat aan het slot van artikel 25, lid 1, een «buitenlandclausule» is opgenomen. Waarom geldt deze clausule alleen voor het sub b en j gestelde en heeft deze clausule niet een meer algemene werking gekregen? Nu zal advies gevraagd moeten worden over investeringen in het buitenland, die voor de in Nederland werkzame werknemers geen gevolgen zullen hebben. Er dreigt ook een merkwaardig verschil te ontstaan tussen in Nederland gevestigde internationale ondernemingen naar gelang zij hun Nederlandse activiteiten wel of niet in één aparte Nederlandse onderneming hebben samengebracht. Als dat niet zo is, dan zou de (centrale) ondernemingsraad met de internationale directie moeten overleggen over alle in het wetsontwerp genoemde aangelegenheden, bijvoorbeeld over wijzigingen in de organisatie en investeringen in het buitenland, zonder dat de buitenlandse werknemers daarbij vertegenwoordigd zijn. Dit is om velerlei redenen ongewenst.

Verder wezen de hier aan het woord zijnde leden erop, dat in de wet «Voorzieningen met betrekking tot de structuur der naamloze en besloten vennootschap» (Stb. 1971, no. 289) een uitzonderingspositie is gecreëerd voor dochters van internationale ondernemingen, in die zin dat bepaalde be-

voegdheden, zoals benoeming van bestuurders en vaststellen van de jaarstukken, niet aan de raad van commissarissen toekomen, doch aan de aandeelhoudersvergadering. Door deze uitzondering mogelijk te maken heeft de wetgever erkend, dat de verhouding tussen de Nederlandse dochter en de – veelal buitenlandse – moeder/enige aandeelhoudster van andere aard is dan in de «normale» situatie van vele, meestal onbekende aandeelhouders. Er is in het eerste geval sprake van een meer hiërarchische verhouding. Sommige van de besluiten, waarover volgens artikel 25 advies moet worden gevraagd, in het bedoelde krachtens artikel 25, lid 1h, zijn niet tot Nederland beperkt. Het kan bijvoorbeeld om een investering gaan die men in soortgelijke fabrieken, elders in de wereld, eveneens wil nemen. Het gevaar bestaat nu dat de Nederlandse directie tussen twee vuren komt te zitten, namelijk de buitenlandse hiërarchische «baas» aan de ene kant, die een bepaald besluit ook in Nederland wil doorvoeren en de ondernemingsraad aan de andere kant, die om hem moverende redenen ten aanzien van dit besluit negatief adviseert. Had het niet meer voor de hand gelegen bij de aanmerkelijke uitbreiding van de bevoegdheden van de ondernemingsraad in bepaalde gevallen een uitzondering te maken voor dochters van internationale maatschappijen? Nu dit niet is gebeurd, zijn de bewindslieden nu niet bevreesd dat door de te verwachten grotere bemoeienis van de ondernemingsraad met het ondernemingsbeleid ons land als vestigingsplaats van dochters van internationale ondernemingen minder aantrekkelijk dreigt te worden?

Ook het lid van de fractie van het G.P.V. wees erop dat er een discrepantie is tussen de reeds genoemde Structuurwet inzake het vennootschapsrecht en het onderhavige wetsontwerp, voor zover het betreft het benoemen van bestuurders.

De Structuurwet gaat ervan uit dat de bevoegdheid tot het benoemen van bestuurders van in ons land gevestigde dochterondernemingen van internationale ondernemingen uitsluitend door de aandeelhouders geschiedt. De gezamenlijke buitenlandse Kamers van Koophandel in Nederland menen dat de adviesfunctie van de ondernemingsraad, met betrekking tot benoeming van bestuurder hiermee in strijd is. Deelt de Regering deze mening? Dit lid memoreerde vervolgens, dat de Raad van Nederlandse Werkgeversverbonden tegenover de commissies heeft gesteld, dat het bijzonder bezwaarlijk kan zijn als een besluitvorming, indien deze afwijkt van het advies van de ondernemingsraad, een maand moet worden opgeschort, omdat de concurrentiestrijd hevig is;

snelle en handelbare besluiten zijn vele malen noodzakelijk om de positie van het bedrijf op de nationale en internationale markten wezenlijk te bevorderen en dat door deze vertraging de slagvaardigheid van het bedrijf wordt bemoeilijkt;

dat voorbijgegaan is aan de verschillen in ontwikkeling van de ondernemingsraden tussen de verscheidene bedrijfstakken en binnen de bedrijfstakken;

dat niet gefundeerd is aangegeven waarom van het SER-advies (17-10-1975) is afgeweken inzake de samenstelling van de ondernemingsraad.

Beroepsmogelijkheden

De leden van de fractie van de P.v.d.A. stelden de vraag, welke betekenis aan artikel 26 moet worden gegeven met betrekking tot verplichtingen jegens derden die de ondernemer direct of indirect is aangegaan. Moet worden verwacht dat de rechter deze meetelt of laat voorgaan, of wordt het oordeel volstrekt onafhankelijk daarvan geveld?

In artikel 26, lid 5, sub b, is het beroepsrecht bij de ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam geregeld. De ondernemingskamer kan een voorlopige voorziening treffen, zij hoeft dit niet. Bij een kennelijk onredelijk besluit kan een voorziening van de ondernemingskamer de door der-

den verworven rechten niet aantasten. Deze leden stelden in verband hiermede de vraag, of, indien een ondernemingsraad, nadat zij een derden-contractant heeft gewezen (schriftelijk) op de aanwezigheid van een naar haar mening kennelijk onredelijk besluit en zij gebruik zal gaan maken van het collectief beroepsrecht, zij dan de derden-contractant in rechte kan aanspreken bij het toch afsluiten van een contract, op grond van uitlokken van de uitvoering van een kennelijk onredelijk besluit. Hierbij wordt gedacht aan een situatie analoog aan het uitlokken van een onrechtmatige daad c.q. wanprestatie door de derden-contractant; hij is bewust in de contractpositie getreden. Volgens de jurisprudentie wordt het uitlokken van een onrechtmatige daad c.q. wanprestatie gelijkgesteld met een onrechtmatige daad respectievelijk wanprestatie.

Bestaat er voor de ondernemingsraad in dat soort situaties de mogelijkheid schadevergoeding te eisen van de derden-contractant? Zo ja, in welke vorm stelt de Minister zich deze schadevergoeding voor?

Heeft de ondernemingsraad bij dreiging van het uitlokken van een onrechtmatige daad door de derden-contractant, de mogelijkheid via een kortgeding-procedure het sluiten van de overeenkomst ongedaan te maken?

De leden van de fractie van de V.V.D., die eerder in deze paragraaf aandacht hadden besteed aan de problematiek ter zake van internationale ondernemingen en aan de Structuurwet inzake het vennootschapsrecht, achten het mede in samenhang met hun in dat verband geleverde beschouwingen van belang te weten wat de toetsing door de ondernemingskamer precies zal inhouden. Moet bij de beoordeling van de redelijkheid van de belangenafweging in het geval van een dochter van een internationale onderneming tevens rekening gehouden worden met de afhankelijkheid van de dochter ten opzichte van de internationale moeder? Het is immers heel goed denkbaar dat een bepaald besluit voor de onderneming als geheel gewenst en redelijk is, doch dat de gevolgen van dat besluit voor de Nederlandse dochter minder aangenaam kunnen zijn. Het zou dan mogelijk zijn dat door een beslissing van de ondernemingskamer het besluit in Nederland niet, doch in andere landen wel zou moeten worden uitgevoerd. Weliswaar is beroep in cassatie mogelijk, doch een krachtens lid 5 eventueel getroffen voorziening blijft dan voorlopig van kracht.

De hier aan het woord zijnde leden en de leden van de fractie van het C.D.A. wezen er voorts op, dat in artikel 26, lid 1, twee redenen worden aangegeven waarom de ondernemingsraad zich in beroep kan wenden tot de ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam. In ieder geval staat vast, dat zulks pas dan kan geschieden, nadat de ondernemingsraad een advies heeft uitgebracht. Het beroepsrecht is immers een vervolmaking van het adviesrecht van de ondernemingsraad. Uit artikel 36, lid 6, spreekt de suggestie, dat de ondernemingsraad zich ook tot de ondernemingskamer kan wenden met betrekking tot geschillen over de nakoming van de wet, bij voorbeeld over de vraag of er advies gevraagd had moeten worden, indien zulks niet gedaan is. De ondernemingskamer zou dan in de plaats treden van de kantonrechter, die in dezen de bevoegde rechter is. Dit kan ertoe leiden dat de ondernemingsraad de kantongerechtedprocedure maar laat voor wat ze is en zich eerder en sneller zal wenden tot de ondernemingskamer. Het beroepsrecht krijgt daardoor een functie, waarvoor het niet is bedoeld.

Duidelijker zou dus moeten worden gesteld dat de ondernemingsraad voor geschillen over de naleving van de wet uitsluitend terecht kan bij de kantonrechter en dat het beroepsrecht slechts in die gevallen kan worden uitgeoefend als genoemd in artikel 26, lid 1.

Instemming van de ondernemingsraad met besluiten

De leden van de fractie van de V.V.D. vroegen, of de Minister kan bevestigen, dat onder de werking van artikel 27 slechts besluiten van algemene strekking vallen. Zo ja, leidt dit er dan niet toe dat niet iedere wijziging van

een bestaande regeling, genoemd in artikel 27, aan instemming van de ondernemingsraad is onderworpen, maar alleen die wijzigingen die een bestaande regeling inhoudelijk wezenlijk veranderen? Vóór een bevestigend antwoord op deze laatste vraag pleit uiteraard reeds de zware procedure neergelegd in de leden 2 en volgende van dit artikel, die wel gewettigd lijkt wanneer het gaat om voorgenomen besluiten tot vaststelling of intrekking van bedoelde regelingen, maar niet wanneer het gaat om de in de praktijk veelvuldig voorkomende, doch veelal niet van wezenlijke aard zijnde, wijzigingen in bijvoorbeeld regelingen op het gebied van de veiligheid, de personeelsopleiding of het bedrijfsmaatschappelijk werk. Zou in deze gevallen telkens de instemming van de ondernemingsraad volgens die procedure moeten worden verkregen, dan betekent dit een aanzienlijke en onnodige belasting zowel voor het bestuur van de onderneming als voor de ondernemingsraad.

Voorts vestigden deze leden er de aandacht op, dat door aanvaarding van een desbetreffend amendement tijdens de behandeling in de Tweede Kamer in artikel 27, lid 1, sub b, de woorden «een pensioenregeling» zijn gewijzigd in «een regeling met betrekking tot een pensioenverzekering». Is de Minister het eens met de conclusie, die de adviescommissie voor pensioenen in haar bericht no. 813, dd. 5 oktober 1978, trekt ten aanzien van de consequentie van deze wijziging?

Hierbij moge worden aangetekend, dat in veel gevallen waarin de pensioenregeling is ondergebracht in een ondernemingspensioenfonds, er niettemin sprake is van een (her-)verzekering. Moet niet geconcludeerd worden dat in die gevallen, ondanks de aanvaarding van het amendement, bedoeld artikel ook nu nog voorschrijft dat de «instemmingsprocedure» moet worden toegepast?

Vervolgens stelden de hier aan het woord zijnde leden de vraag, of kan worden aangenomen dat onder beloningssysteem in artikel 27, lid 1d, niet bedoeld worden de primaire arbeidsvoorwaarden? Wat wordt precies met beloningssysteem bedoeld? Hoe staat het in dit verband met provisieregelingen, prestatietoelagenregelingen, etc.? Duidelijkheid is hier in het bijzonder van belang in die gevallen dat geen C.A.O. van kracht is.

Discriminatie

Dezelfde leden memoreerden dat ingevolge artikel 28, lid 3, de ondernemingsraad waakt tegen discriminatie in de onderneming. Is dit artikel niet in strijd met artikel 9, waarin aan bij een vakorganisatie aangesloten werknemers immers bepaalde rechten worden toegekend, die door de niet-georganiseerde werknemers als discriminerend kunnen worden ervaren?

Advies over benoemen en ontslaan van bestuurders

De leden van de fractie van de P.P.R. zouden graag nader worden geïnformeerd omtrent de praktische betekenis van artikel 30, in het bijzonder lid 2. Wat is bedoeld met «wezenlijke invloed» op het te nemen besluit? Daarbij zou wellicht onderscheid kunnen worden gemaakt tussen benoeming en ontslag. Is het de bedoeling – bij een benoeming – dat de ondernemer het advies vraagt nog voor dat hij zijn keuze tot één te benoemen kandidaat heeft beperkt? Of dient het advies te worden gevraagd, indien uitsluitend nog sprake is van een vacature, zodat het advies zich nog kan richten op algemene aan de kandidaten te stellen eisen?

Mag worden aangenomen dat in geval van ontslag van een bestuurder het advies wordt gevraagd, alvorens een besluit daartoe de facto al genomen is?

Zou het feit dat artikel 25, lid 4, van toepassing is op artikel 30 niet een probleem kunnen betekenen, indien de bestuurder die de vergadering mag bijwonen tevens degene is wiens voorgenomen ontslag aan de orde is?

§ 6. Het verstrekken van gegevens aan de ondernemingsraad

Het lid van de fractie van het G.P.V. is van mening, dat de voorschriften in dit wetsontwerp ten aanzien van de informatie (artikel 31-31c) een enorme papierstroom ten gevolge kunnen hebben. Acht de Minister de klachten van veel ondernemingsraadleden over een papierlawine reëel? Is de kans niet groot dat door de voorgestelde regeling wet geworden, deze klachten eerder zullen toe- dan afnemen? Deskundigen zijn van mening, dat vooral bij grote en internationale bedrijven, de informatiestroom niet voldoende zal kunnen worden verwerkt. Voorts wees dit lid erop, dat de directie in de regel beschikt over meer deskundigheid en meer gegevens. Indien deze deskundigheid en deze gegevens niet van het begin af aan en constant ten dienste staan van de ondernemingsraad, dan is het gevaar niet denkbeeldig dat de op te stellen adviezen door de ondernemingsraad niet die deskundigheid uitstralen, welke anders in onderling overleg, door een optimale informatie, mogelijk zou zijn geweest.

Weliswaar bestaat er theoretisch de mogelijkheid om in de overlegvergadering vooringenomen standpunten te herzien, de praktijk leert evenwel dat eenmaal ingenomen standpunten niet gemakkelijk worden prijsgegeven.

Acht de Minister deze procedure wel optimaal voor een goede gang van besluitvorming in de onderneming?

De leden van de fractie van de V.V.D. memoreerden, dat ingevolge artikel 31, lid 2, sub c, naam en woonplaats van de commissarissen of de bestuursleden moeten worden verstrekt.

Denkbaar is dat sommige commissarissen bezwaar hebben tegen het verstrekken van privé-adressen. Kan in zo'n geval ook worden volstaan met het verstrekken van een zakelijk adres?

Dezelfde leden zouden gaarne een nadere toelichting ontvangen over de betekenis, welke moet worden toegekend aan de woorden «of een deel daarvan» in de eerste volzin van lid 3 van artikel 31a. Kan het zijn, dat deze woorden ten onrechte in de tekst van het wetsontwerp zijn blijven staan na de wijzigingen ingevolge het door de Tweede Kamer aangenomen amendement-Jansen c.s. (stuk nr. 119, I en II)?

De leden van de fractie van het C.D.A. vestigden er de aandacht op, dat in artikel 31a, lid 5, onder meer wordt bepaald dat de ondernemer aan de ondernemingsraad mededeling moet doen van zijn verwachtingen ten aanzien van de werkzaamheden en de resultaten van de onderneming in het komende tijdvak alsmede met betrekking tot alle investeringen in binnenland en buitenland. In een aantal ondernemingen is het gebruikelijk, dat de ondernemingsraad geïnformeerd wordt over het investeringen- en het daarmee verbonden financieringsplan. Is de Minister van mening, dat in geval van uitblijven van ernstige bedenkingen van de kant van de ondernemingsraad tegen een daarbij eventueel aangekondigde lening op de kapitaalmarkt, de ondernemingsraad geacht mag worden positief te hebben geadviseerd ter zake van het aangaan van een belangrijk krediet?

De leden van de fractie van de P.v.d.A. vroegen, of het bepaalde in artikel 31c niet onvoldoende of althans te mager is in vergelijking met artikel 25, lid 1, sub j. Waarom is in beide artikelen niet een gelijke formulering gebezigd ten einde misverstanden of andersoortige interpretatie te voorkomen?

Kan het bepaalde in artikel 31c met betrekking tot artikel 27 een tegenstrijdigheid opleveren met het bepaalde in artikel 25, lid 1, sub j?

§ 7. Bestaande ondernemingsraden

De leden van de fractie van de V.V.D. memoreerden dat volgens artikel 2, lid 3, van de thans geldende Wet op de Ondernemingsraden (Stb. 1950, K 174) een onderneming met vestigingen in meer gemeenten in het algemeen één ondernemingsraad per gemeente van vestiging heeft. In de nieuwe regeling wet geworden, zal dit niet meer het geval behoeven te zijn (artikel 1, lid 6 van

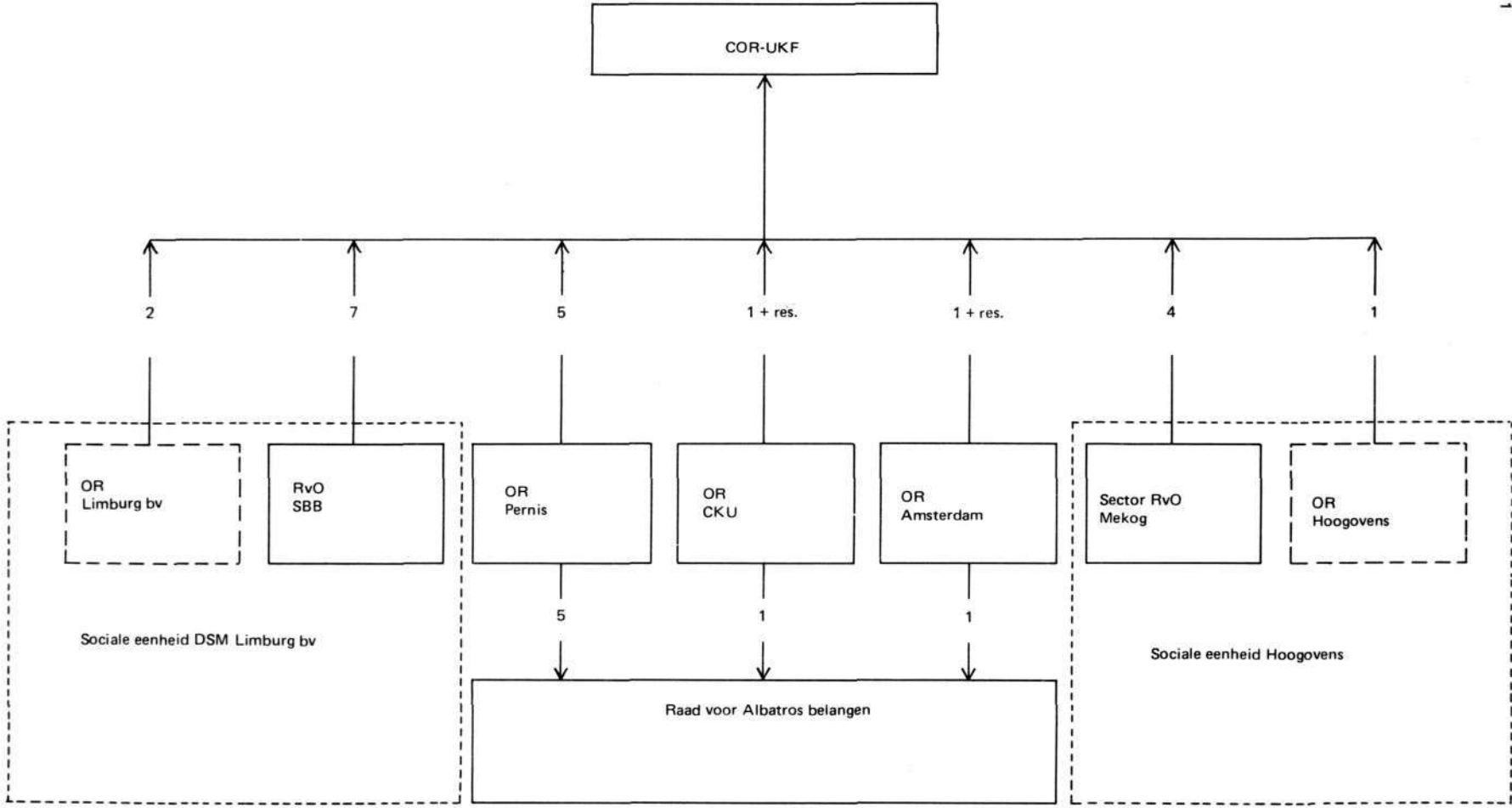
het wetsontwerp geeft een andere beweegreden voor een aparte ondernemingsraad per onderdeel). In artikel 50, lid 1, wordt geregeld dat ondernemingsraden ingesteld krachtens de oude wet in stand blijven en geacht worden te zijn ingesteld volgens de nieuwe wet, echter voor zover de instelling krachtens de nieuwe wet is vereist. Betekent dit dat de aparte ondernemingsraden, zoals eerder vermeld, automatisch zijn opgeheven en dat daarna bij de bedrijfscommissie op grond van artikel 1, lid 6, een verzoek kan worden ingediend om eventueel voor bepaalde onderdelen een aparte ondernemingsraad in te stellen?

De voorzitter van de vaste Commissie voor Sociale Zaken,
Franssen

de voorzitter van de vaste Commissie voor Justitie,
W.F. de Gaay Fortman

De voorzitter van de vaste Commissie voor Economische Zaken,
Mol

De griffier voor dit wetsontwerp,
Ploos van Amstel

Overlegstructuur DGM-concern 1977

